

Mit csináltunk egy évig

Augusztus legvégén utaztunk, mert bár a tanév csak októberben kezdődik, szeptemberben nyelvtanfolyam volt.

A tanév legelején találkoztunk prof. Kopp-pal, aki a világítástechnikát oktatja. Ahogy a professzor velünk foglalkozott, értünk felelősséget vállalt, sőt többször külön programokat szervezett, az példa nélküli. Más Erasmusostól ilyet soha nem hallottunk.

Kooperatívusként voltunk erasmusosak. Sok kreditet nem kellett szereznünk, a világítástechnikán kívül egy tárgyat kellett felvennünk, és a féléves világítás-feladatokkal együtt meg is volt a szükséges 15. Egyikünk január végén, az első félév után hazajött, ő így is tervezte. Ketten maradtunk még egy félévre és diplomamunka-írásra. A második az első félévnél is gyorsabban telt el. Nem sikerült időben beadni a diplomamunkát.

Az első napok

Vártak a reptéren, papírral a kezükben a nevünkkel. Hárman voltak, mint mi, és rendesek is, csak magyarul nem tudtak. Betuszkoltak egy kisbuszba, és a szállásra vittek. Láthatták rajtunk a zabszem-effektust, próbáltak nyugtatni közben. A szállással mázlink volt, több éve az első magyarok vagyunk, akik az Am Papehof szállóban kaptak helyet. Inkább kollégiumhoz hasonlít, egyágyas szobákkal, 2, 3 vagy 6 szobára jutó konyhával és fürdővel. Még aznap este bevittek a városba, és rábeszéltek, hogy együnk Currywurst-ot, mert jó. Akkor vettünk, de azóta sem, sőt valószínűleg ezután sem fogunk soha. Sylvia Ende (a helyi koordinátor) emberei lehettek, mert a pár nap múlva kezdődő nyelvtanfolyamon gyakran láttuk őket; pár diák, akinek az a dolga, hogy a szerencsétlen külföldieket bátorítsa, segítse. Tőlük kaptuk meg a diákigazolványt, amiért 180 Eurót kellett fizetni, de ingyenes utazásra jogosít buszon és villamoson Hannoverben, sőt az egész tartományban vasúton.

A szállásról annyit érdemes még tudni, hogy 180–200 Euró a havi lakbér, ágyneműt adnak, az internet havidíja 3 Gb heti korláttal 15 Euró, a mosógép használata pedig alkalmanként 1,50. A kaució 180 Euró. A lenti közös helyiségben van pingpong- és csocsóasztal. Az Am Papehof-ban a német kisebbség. Sok a kínai, török, orosz, afró. Hármunkból ketten kínai szomszédot kaptunk. Elviselhetők, mindaddig, amíg főzni nem kezdenek. Képesek arra, hogy bármilyen kiindulási termékből barnás szutykot főzzenek rizzsel. Nem is foglalkoznék vele, de közben annyira bűdös van, hogy nem lehet megmaradni. Sajnos a konyháknak nincs ablaka, és az elszívás elég gyenge. A házvezetés nem foglalkozik vele, hogy az ember mennyire tart rendet, a lényeg, hogy kiköltözéskor nagytakarítást kell csinálni, a tiszta, ép szoba a kaució visszakapásának a feltétele. Hannoverben sok a török, és minden sarkon van netkávézó. Hazatelefonálni is innen érdemes, 10–20 cent a percdíj.

Élelmiszerboltot is viszonylag könnyen találni, sok a Lidl, Penny, egyebek. A választékok nem fedik egymást teljesen, de az árak hasonlóak. A 75 dekás szeletelt kenyér 79 cent, a hús dekás csomagolt felvágottak fél–egy Euróba kerülnek. A zöldség–gyümölcs drágább, az alma, banán kilója például 2 Euró körül van, de a szortiment nagyjából egész évben állandó. Ha az ember nem túl igényes, az étkezés nem kerül sokkal többbe, mint itthon. A gond akkor van, ha az ember kedvet kap bemenni egy pékségbe, vagy az utcán enne valamit. Egy Euró alatt nemigen kapni péksüteményt a zsömlefélen kívül. A töröknél egy döner (gyros) 2–3 Euró, de jól lehet vele lakni. A sulinak van menzája, ott a menü 1,50; ezt nem próbáltuk ki, aki mesélt róla, nem dicsérte. Főtt ételt lehet még kapni a Markthalle csarnokában, vagy a főpályaudvar alatti sétálóutcában szinte mindenhol. Vannak piacok is, de ezt a németek máshogy értelmezik: ott inkább a minőségre törekednek, és rendre drágább is minden. Piacon vásárolni sikk.

A főtéren, a Kröpckén egymást érik a nagyáruházak, leginkább ruhákkal. Egy magyarnak

leginkább a C&A jöhet szóba, vannak dolgok, amik még olcsóbbak is, mint itthon. De máshol is vannak nagy leárazások.

Német tanfolyam

A Hannoverbe érkező külföldieknek szeptemberben tanfolyamot tartanak. Írásbeli szintfelmérővel kezdődik, ez alapján osztják kb. 15 fős csoportokba az embereket. A lényeg a német nyelv, de az országot is megpróbálják bemutatni, nemcsak földrajzilag, hanem az emberek szokásait illetően is. Ez inkább a kínaiaknak lehet hasznos, merthogy itt is túlerőben voltak. Haladtunk a nyelvtannal, de inkább beszélgetés volt az órákon. Egy-egy nap iskolán kívüli programot szerveztek: állatkert, a wolfsburgi Autostadt, vagy épp a piac.

Közösen intéztük el a Hannoverbe való tulajdonképpeni bejelentkezést is; erre külön hivatal van, ki kellett tölteni pár űrlapot, fénykép kellett és igazolvány. A papír, amit adtak, igazolja a hannoveri lakcímet. Szükség van rá például könyvtárba való beiratkozásnál. Bonyodalom nem volt, csak sokat kellett várni. Míg a franciáknak, spanyoloknak pár percig tartott, nekünk –hiába, hogy EU-tagság van– másik emeletre kellett menni, és még kétszer máshol sorban állni. Munkát vállalni korlátozottan lehet, egy az útlevelebe ragasztott engedéllyel évi 180 félműszakot. Ezt ugyanott lehet kérni, és ez is díjmentes. Ez volt az egyetlen szituáció egész végig, ahol útlevele volt szükség. Aki nem szeretne dolgozni, fölösleges útlevelet vinnie.

A bankszámlanyitás sem bonyolult. Mi a Dresdner Bankba mentünk, és nem is bántuk meg, diákoknak ingyenes a számlavezetés, és a saját ATM-eken kívül még egy pár bankból ingyenes a pénzfelvét. De több bank is van, ahol szintén ingyenes a számlavezetés.

A némettanfolyam 70 Euróból jött ki. Sok haszna a nyelv szempontjából úgy érzem, nem volt, „görcsoldásra” viszont jó volt, és megismertünk pár hasonszőrű diákot, akivel mindig beszélünk pár szót, ha összefutottunk azután. Hasznos volt még a fent leírt pár hivatalos dolog miatt, ezeket önállóan elintézni külföldön egy ismeretlen városban problémásabb lett volna.

A némettanfolyam a tanév közben folytatódott, heti kétszer két órában 110 Euróért, ide már nem jártunk.

Szeptemberben az iskolában lomtanánítás volt. Az udvaron nagy konténer állt, és abba hordták a leselejtezett számítógépeket, monitorokat, egyéb műszaki szemetet. Jól taktikáztunk, amikor azt gondoltuk, hogy majd csak szerzünk valahol monitort, és a számítógépünk belét dobozban kivittük. 19 colos monitorokat kukáztunk hozzá. A választék napról napra bővült, a gondnok egy idő után már meg se lepődött, amikor meglátott a kukában. Túrtunk monitort, billentyűzetet, két lágyvasas árammérőt, 24V-os kb. fél kW-os trafót, stroboszkópot, egy szatyor ventilátort, egy csokor íróasztali lámpát, tápegységeket, később rádiót és egy komolyabb magnót is.

A tanév

Az első napokban leültünk a professzorral, végigkérdezett, hogy minden rendben van-e, aztán, hogy a világítástechnikán belül mi érdekel, hogy mi lehet majd a féléves feladat. Elmondta a szabadon választható tárgyakat, amiből gyakorlatilag három van, a Kábeltechnika, a Szabadalmi jog és a mérnököknek szánt részben közgazdaságtan, részben logisztika (Kábeltechnika, Patentrecht, Vertriebsfragen für Ingenieure). Volt pár hetünk dönteni, beültünk mindháromra. A Kábeltechnika nehéz volt, és prof. Wiznerowicz túl szigorú, a Patentrecht túl unalmas, maradt a „Vertriebs”, amit a dékán, prof. Stolle tanít; nem baj, ha a dékán ismer látásból, ráadásul nem is tanít rosszul. Ha értettük volna, amit mond, lehet, hogy még élveztük is volna! A tárgyból írásbeli vizsga volt, az előadáshoz pedig jegyzet tartozik, kb. 60 oldal. A vizsgán szerencsére nem volt kifejtős kérdés, több rövid feladat volt.

A világítástechnika tematikája hasonló, de kiegészül a labormérésekkel és a féléves feladattal. Ez

utóbbi egy önálló munka egy szabadon választott témában. 15 percben elő kell adni, és be is kell adni. A magyarok rendre félóráig húzzák, amit a professzor most elégelt meg – a jövő évtől prezentáció-előadást kell hallgatniuk az utódainknak. A labormérésekhez csoportokra osztottak, mi magyarok együtt mértünk. A féléves jegy a vizsgaeredményből és ezen féléves feladatok eredményéből adódik. Külön tárgynak számított a „projekt”, ami gyakorlatilag még egy világitástechnika féléves feladat. Általában egy mérésorozat vagy mérési elrendezés készítése és kiértékelés.

A laborokba szabadon bejárhattunk, a portán elkérhettünk a kulcsot, és amíg az iskola nyitva volt, bent lehettünk.

Nagy mázlink volt Gyurák Attilával, aki már több éve ott tanult mint master-es, és sok dolgot ő magyarázott el, itt is köszönjük neki a sok segítséget!

A legtöbb hálával a professzornak tartozunk. Hétfőnként másfél órában van fogadóórája, de mi bármikor mentünk, mindig szívesen fogadott és szakított időt. Hogy olyan, hogy fogadóóra egyáltalán létezik, sokáig nem is tudtuk, pedig ezt ott komolyan veszik. De mi mindegy, hogy mikor, sőt, hogy mivel mentünk oda, mindig készséges volt. A beadott házi feladatokat nyelvileg is javította, sokszor velünk együtt. Elhívott magukhoz vacsorázni, és nemcsak minket, a két magyar PSZF-es lányt is, akivel a némettanfolyamon ismerkedtünk meg. Ha Hamelnben (egy közeli kisváros) volt dolga, magával vitt, és körbevitt a városon, sőt előre szervezett egy üzemlátogatást az E-ON-nál. Nem jellemző ám ez a németekre. A felszínes érintkezések során nyájasak, szívélyesek, mosolyognak, de nagyobb szívességet nem lehet kérni tőlük. A professzornál nem értettük ezt a zavarba ejtő kedvességet, és nem tudtuk sajnós megszolgálni sem...

A határidőkkel nem voltunk jóban. Megtéveszthetett minket az a más szemlélet, ami a német főiskolákra jellemző. Nálunk azért megy az ember főiskolára, mert úgy érzi, hogy diploma nélkül nem lehet megélni. Megpróbálja tehát a legkevesebb erőfeszítés árán megszerezni a papírt. A tanáraink ezt megszokták, és tudják, hogy ki kell sajtolni a diákból a teljesítményt. Németországban, aki beiratkozik egy főiskolára, az azért teszi, mert tanulni szeretne. A diákok alapvetően szorgalmasak. Nincs szükség már arra, hogy a tanárok ijesztgessenek, vagy követeljenek. Talán ebbe nem gondoltunk bele, és azt hittük, hogy nem is olyan fontos időben leadni azt a laborjegyzőkönyvet. A jegyzőkönyvnél ez nem is okozott gondot, viszont a diplomamunkánál igen. A diplomamunka-beadás határidejét komolyan veszik, és mi nem lettünk kész. Ránk nézve ennek különösebb következménye nincs, a professzor azonban panaszkodott, hogy ez az ő renoméját rontja. Mivel ilyen már a korábban ott tanuló magyarokkal is előfordult, a professzor elhatározta, hogy többet diplomamunkát magyartól nem vár.

Megérte-e az egész

Anyagilag nem. Az első napokban elment cirka 600 Euró a szállásra, a kaucióra és a diákigazolványra. Utána nem volt nagyobb kiadás a lakberek kivételével, de az ösztöndíj nem volt elég, kb. 500 Euróval ki kellett pótolni. A professzor szerzett egy alkalmi munkát egy templomnál, 7 Eurós órabérért voltunk segéd munkások. Egyikünknek aztán állandó munkát is talált hasonló fizetésért.

Szakmailag megérte. Németországban van pénz az oktatásra. Olyan műszerekkel dolgozhattunk, amiket addig lerajzolni se tudtunk. Ennél is fontosabb az önállóság, hogy akkor mentünk mérni, amikor akartunk, reggel 7-től este 9-ig. Kint több figyelem jut arra, hogy az eszközöket és a tudást is naprakészen tartsák. A diplomamunkáink tárgya, a nagyteljesítményű ledek témaköre napról napra bővül, sokan, sokat és sok pénzből fejlesztenek. A könyvtárban 2007-ben kiadott könyvet is találtunk a témában. A méréseinkhez 500 Euróért vehettünk ledeket.

Mindhárman elsősorban azért mentünk ki, hogy megtanuljunk németül. Amikor kimentünk, nagyjából alapfokon (se) tudtunk. Az első ötsoros e-mail-fölött, amit a professzornak küldtünk, húszperces konzíliumot ültünk. Azt vártuk, hogy majd kint elleszünk, és ránk ragad a német. Nem. A dolog több sebből vérzett. Először is, hárman voltunk. Talán már itt megette a fene. Másodszor, egyágyas szobákban laktunk, leginkább kínaiak közt. Ilyen szempontból a legjobb egy Wohngemeinschaft-ban lakni, ami egy nagyobb lakás, benne akár öt-hat főiskolás, egyetemista. Persze, az ilyen ki kell fogni, és ilyen messziről nehéz megszervezni. A harmadik, hogy a németek jól elvannak egymás közt. Nem zárkózott társaság, de odamenni se fognak az emberhez. Mi meg nem erőltettük magunkat senkire. Láttunk ilyen példát is, és elég vicces volt. Ragadt ránk valamennyi német, de messze kevesebb, mint azt eleinte gondoltuk. Megváltozott azonban a nyelvtanuláshoz való hozzáállásunk. Csillapodott bennünk az a kudarckerülő magatartás, amit a magyarországi nyelvoktatás „hibakereső” szemlélete több-kevésbé mindenkibe beleolt. Ha újra elővesszük a németet, vagy más nyelvet, gondolom, bátrabbak leszünk.

Köszönet

Ezúton szeretnénk kiemelten köszönetet mondani mindazoknak, akik a fentiekben valamelyest leírt tapasztalatok megszerzésére lehetőséget adtak, ápolták és egyengették az útainkat a kiindulástól egészen a megérkezésig. A Budapesti Műszaki Főiskola oldaláról köszönjük a támogatását kedves Dudás Ferencné tanárnőnek, ill. Dr. Borsányi János és Molnár Károly tanáruraknak.

A Hannover Műszaki Főiskola oldaláról pedig elsősorban prof. Kopp-nak, hogy a kint eltöltött idő alatt messzemenően több mint csak professzorunk volt.

Egy kis ízelítő:

Fachhochschule Hannover és közvetlen környezete

Hannover felülről